

בתי המשפט

בשא 000599/03

בית משפט השלום
ב א י ל ת

תאריך: 12/01/2004

בפני: כב' השופט ש. שטיין

המערערת

בעניין: אילן מפעלי נופש בע"מ
ע"י ב"ב עו"ד: א. דורפן

נ ג ד

המשיב

בנק לאומי בע"מ
ע"י ב"ב עו"ד: ז. מוסקוביץ

החלטה

- 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8
  - 9
  - 10
  - 11
  - 12
  - 13
  - 14
  - 15
  - 16
  - 17
  - 18
  - 19
  - 20
  - 21
1. זהו ערעור על הגבלת חשבון המעררת על-ידי המשיב בגין 10 שיקים שהוסבו על-ידו. תאריכי סירוב השיקים הינם הראשון ב - 6.3.2003 והאחרון ביום 3.10.2003 בסכומים שונים, הגבוה שבהם הינו על סך - 40,000 ש"ח והנמוך שבהם הינו על סך - 1,000 ש"ח.
  2. מתוך העדויות והמסמכים שבתיק עולה, כי מסגרת האשראי של המעררת צומצמה בצורה חדרגתית. עד ליום 20.7.2003 עמדה על - 200,000 ש"ח, מיום 20.7.2003 עמדה על - 75,000 ש"ח ובתאריך 18.8.2003 ירדה מסגרת האשראי ל - 0.
  3. מנהלה של המעררת לא חלק על העובדה כי אכן השיקים שסורבו נתנו בעת שמעררת חרגה ממסגרת האשראי שהיתה לה, וטענתו היא כי בינו ובין המשיב נוצר נוהל עבודה לפיו הבנק כיבד פעמים רבות שיקים אותם משכה כאשר אלה חרגו ממסגרת האשראי. עוד טען, כי גם באותם מקרים בהם סורב השיק כתוצאה מחריגה מהאשראי, היו פקידי הבנק מתקשרים אליו ואז היה דואג להפקיד כספים בחשבון, גם כספים פרטיים, ואז היה הנמשך מפקיד השיק בשנית תוך כדי כיבודו על-ידי הבנק.
  4. עוד הוסיף, כמפורט בתצהירו, כי מסירת השיקים לספקים הינה עם תאריכי פרעון דחויים כמבוקל בענף בו עוסקת, ובהתאמה למועדי פרעון בהם היא צפויה לקבל תשלומים מלקוחותיה, תוך שמירת מרווח בטחון על מנת לוודא שבתאריך הפרעון תהיה יתרה מספקת בחשבון.

בתי המשפט

בשא 000599/03

בית משפט השלום
ב י א ל ת

תאריך: 12/01/2004

בפני: כב' השופט ש. שטיין

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
5. עוד ציין מנהל החברה, כי יחסיו עם הבנק הינם מצויינים, וכי כל אימת שנוצר חוסר בחשבון טורחים פקידיו להודיע למערערת על כל תקלה העלולה לגרום לה לחרוג ממסגרת האשראי בידיעה שהוא ידאג להזרים כספים לחשבון. כמו כן, מאפשר הבנק למערערת לחרוג ממסגרת האשראי על סמך תשלומים מעותדים והתחייבויות בעל פה שנתן מפעם לפעם בדבר כיסוי החריגה בחשבון.
6. באת כוח המערערת הצביעה בסיכומיה על דפי החשבון של המערערת אותם צרפה לתצהיר מנהלה שמהם עולה כי הבנק התיר למערערת חריגה משמעותית ממסגרת האשראי בתקופות שונות.
7. עוד הוסיפה שלמרות יתרות חובה גבוהות כיבד הבנק סדרות שלמות של שיקים כסדרם. נוכח פעולותיו של הבנק כאמור, התגבש היסוד הסביר של המערערת כנדרש בסעיף 10(א)(3) לחוק שיקים ללא כיסוי, תשמ"א - 1981, לפיו היתה חובה על הבנק לפרוע השיקים אותם משכה מכוח ההסכם שנוצר ביניהם.
8. לביסוס טענתה הפנתה להחלטה של כב' השופט זמיר מבית משפט השלום בקרית גת, אשר הורה על מחיקתם של שיקים שנוקפו לחובת המערער, שם מרשימת השיקים שסורבו על-ידי הבנק בש"א 1149/03.
9. בא כוח המשיב ביקש לדחות הערעור. לדבריו לא נסתרה הטענה שכל השיקים סורבו בשל חריגה ממסגרת האשראי ולא הוכח בדרך כלשהיא קיום הסכם שנוגד את הסכם מסגרת האשראי של המערערת עם הבנק. בודאי שהמערערת לא הצביעה על הסכם כתוב ואף לא הוכח כי היה הסכם בעל פה או מכוח התנהגות הבנק שלפיו יכולה היתה המערערת לגבש יסוד סביר שעל פיו חייב היה הבנק לפרוע השיקים אותם משכה.
10. נראה כי דין ערעור זה להדחות.

בתי המשפט

בשא 000599/03

בית משפט השלום
ב א י ל ת

תאריך: 12/01/2004

בפני: כב' השופט ש. שטיין

1 על דרך ההתנהלות העסקית שבין המערערות ובין הבנק העיד מנהלה כהאי לישנא:

2 "ש. לא היה לך הסכם עם הבנק שהוא יכבד את
3 השיקים?

4 ת. לא הסכם כתוב. אבל הסכם עסקי, כפי שאפשר
5 לראות אנו כל הזמן חורגים, אז מה, חורגים -
6 למחרת משלמים. כי המציאות קשה. הקליינטים לא
7 משלמים אז אנו צריכים להכניס כסף מהכיס שלנו".
8 עמוד 2 שורות 20-17 לפרוטוקול.

9
10 באשר לעצם משיכת השיקים המסורבים בחריגה ממסגרת האשראי לא חלק על כך
11 מנהלה של המערערות.

12
13 11. עולה איפוא, כי גם לגרסת המערערות היא לא באה בטענה כלשהי כלפי הבנק על כך
14 שסירב לכבד השיקים שנמשכו בחריגה מהסדר האשראי, אלא שבמקרה כזה לאחר
15 סירוב היתה טורחת להפקיד כספים לכיסוי יתרת החובה ואפשרות הפקדת השיק
16 שסורב בשנית לצורך כיבודו.

17
18 העובדה שפקידי הבנק פנו למערערות על מנת שתסדיר את חובה מפעם לפעם אינו
19 מוכיח על הסכם כביכול שלפיו היה למערערות יסוד סביר להניח שחובה על הבנק לפרוע
20 אותם שיקים. אלא ההיפך הגמור, דהיינו, שהיה ברור למערערות שאין בכוונת הבנק
21 לכבד השיקים שכן הוא סירב לכבדם, ורק כאשר פנה למערערות וזו השלימה הסר
22 הסכים הבנק לכבד השיקים.

23
24 12. בנסיבות שתוארו, כשלה המערערות בנסיונה להצביע על כך שכביכול גובש אצלה יסוד
25 סביר להניח קיום חובה כאמור מצד הבנק לכבד שיקים בהעדר כיסוי ובחריגה ממסגרת
26 האשראי. אשר על כן, הערעור נדחה.

27
28 המערערות תישא בהוצאות המשיב ובשכ"ט עו"ד בסך - 2,500 ש"ח.
29

בתי המשפט

בשא 000599/03

בית משפט השלום
ב א י ל ת

תאריך: 12/01/2004

בפני: כב' השופט ש. שטיין

12. למעלה מן הצורך, נראה כי עצם העובדה שמסגרת האשראי של המערערת צומצמה בצורה דרסטית בתוך פרק זמן קצר מ - 200,000 ש"ח עד 0, היה בו כדי להביע באופן ברור וחד משמעי את עמדתו של הבנק ביחס למידת הסבלנות והאמון שהיא רוחש לאיתנותה הפיננסית של המערערת. פעולה כזו מצד הבנק בודאי שאף היא מכרסמת, אם לא מאיינת לחלוטין, את הנחת הסבירות הנדרשת מהמערערת ביחס לחובת הבנק לכבד שיקים שמשכה מעבר למסגרת האשראי.

7
8 ניתנה היום י"ח בטבת, תשס"ד (12 בינואר 2004), בלשכתי, בהעדר.

ש. שטיין - שופט

9

10

המזכירות תמציא עותק ההחלטה לבאי כוח הצדדים.

11

12

000599/03 בשא 136 אבנר